

## MONOGRAFIE

### O J. K. KRUMPHOLTZOVI



Letos v létě se v atraktivním prostředí pražského hotelu Hilton i dalších pražských lokalit konal 7. ročník Světového harfového kongresu. Přibližně tisíc harfistů a příznivců harfy z celého světa se celý jeden červencový týden (18.-25. 7.) setkávalo na koncertech, přednáškách, workshopech a výstavách. (Mezi účastníky se vyjímaly téměř tři stovky znamenitých interpretů v oboru harfy včetně těch vůbec nejlepších.) Na své si na kongresu přišli také všichni, kteří se soustředí na evidenci a dokumentaci všemožných variant a druhů „královského nástroje“. Kromě „klasických“ harf tu byly zastoupeny nástroje nejrůznějších, zejména

exotických národů, a také elektrické jazzové harfy.

Organizační zázemí, informační servis aj. zajišťovala v Praze sídlící agentura Ewing Public Relations Europe - A Shandwick International Affiliate. Účastníkům kongresu byla určena reprezentativní programová brožura (respektive kniha), jež by díky své informační obsažnosti určitě neměla chybět v knihovně všech těch, kteří se jakýmkoli způsobem zabývají harfou.

V samém centru dění, v Hiltonu, měla Národní knihovna ČR svůj stánek s prodejní nabídkou vlastních publikací, zejména těch, které souvisejí s hudbou. Zde byla představena a nabízena zcela nová a původní monografie o J. K. Krumpholtzovi, právě vydaná Národní knihovnou ČR. Monografii pochvalně uvedla už na tiskové konferenci den před zahájením kongresu umělecká ředitelka a autorka jeho dramaturgické koncepce, harfová virtuózka Jana Boušková. Přítomnost publikace v rámci tak významné a specifické akce měla svůj dopad - nebylo náhodou, že během kongresového týdne četní účastníci zavítali právě do hudebního oddělení Národní knihovny ČR...

Vraťme se však k naší publikaci, která mj. přináší vskutku „velké téma“ ne právě četných česko-francouzských kulturních vztahů v relativně vzdálenější minulosti. Krumpholtz prožil ve Francii podstatnou část svého tvůrčího produktivního věku a léta strávená ve Francii bezesporu založila jeho světovou proslulost.

Jan Křtitel Krumpholtz se narodil v Praze 5. srpna 1747 v rodině hudebníka-hobojisty Jana Krumpholtze, který byl i se svými dětmi ve službách hraběte Filipa Kinského. Jan Křtitel prožil život plný dobrodružství, úspěchů, radostí i zklamání. Ve věku 43 let byl 18. února 1790 nalezen

utonulý u mostu Pont-Neuf v centru Paříže. Podle dobových zpráv to byla sebevražda v důsledku rozpadlého manželství po útěku jeho ženy Anny Marie do Londýna. Stalo se tak na prahu Velké francouzské revoluce. Peripetie Krumpholtzova života by ostatně vydaly na poutavý román.

J. K. Krumpholtz, který v oboru hudební kompozice patřil k nejtalentovanějším Haydnovým českým žákům, si získal během třinácti let v Paříži vynikající pověst jako harfový virtuóz, skladatel, pedagog a vynálezce nových zdokonalení harfy, která se uskutečnila v dílnách zvučných jmen jako Cousineau, Naderman a Erard. Ve Francii, Anglii i jinde vydal 39 sonát, 6 koncertů, 2 symfonie, písně, komorní hudbu, variace a řadu preludií. Všechny své skladby napsal pro harfu nebo v kombinaci s harfou a všechny vyšly za jeho života. Komponoval ve stylu pozdního haydnovsko-mozartovského rokoka s osobitou melodicko-rytmickou vynalézatelství a se zřetelnými prvky české proveniencí.

Autorem publikace **Jan Křtitel Krumpholtz. Život a dílo harfového virtuóza a skladatele** je PhDr. Miloš Müller, hudebník-houslista a muzikolog. Jeho práce je výsledkem mnohaletého badatelského úsilí a přináší spoustu zcela nových informací. V knize najdete Krumpholtzův životopis, soupis a analýzu jeho děl včetně podrobné bibliografie o jeho životě a díle, navíc se zaměřením k problematice harfy vůbec. Kniha je doplněna významnou studií historičky PhDr. Marie Marešové s naprosto novými a dosud nepublikovanými informacemi, která je z hlediska dokumentačního velkým přínosem. Na základě úmorného studia archivních materiálů nejenže přináší dosud neznámá a objevená fakta, ale zjištěné skutečnosti uvádí do širších historických souvislostí a odhaluje vskutku „pražské“ kořeny Krumpholtzova tvůrčího a vůbec estetického založení.

Veřejnost - i ta odborně poučená - většinou jen stěží tuší, jak náročná příprava předcházela vydání monografie. Především značně přesahovala obvyklý limit pouhého redigování. Už sám podtitul - „Studie - texty - analýzy“ - napovídá složitost a mnohovrstevnost obsahu. Najdete tu četné cizojazyčné texty (zejména historické povahy) reprodukované i citované, analytická schémata, četné notové ukázky a bibliografické citace (mnohdy poukazující na vzácné a těžko dostupné tituly), zpřesňované a doplňované takřka do poslední chvíle před odevzdáním do výroby. Pozornost jistě upoutá bohatý ikonografický doprovod unikátním Krumpholtzovým portrétem počínaje (přes četné ukázky dobových tisků jeho děl atp.) a připomínkou pražských a pařížských „krumpholtzovských“ lokalit konče. Nejvýznamnější pasáže knihy jsou přeloženy do angličtiny a francouzštiny.

Práce Miloše Müllera, která podstatně doplňuje a reviduje faktografické mezery a nepřesnosti dřívějšího bádání, je nejen první knižní monografií, ale i první souhrnnou dokumentací o J. K. Krumpholtzovi vůbec.

Pojednáváná publikace však není jediným příspěvkem Národní knihovny ČR týkajícím se poety J. K. Krumpholtzovi (v roce 2000 si připomeneme 210. výročí jeho úmrtí). Už v lednu a únoru 1997 byla v NK ČR uspořádána velká reprezentativní výstava k 250. výročí Krumpholtzova narození.

Julius Hůlek  
Národní knihovna ČR